

Celleforandringer i livmoderhalsen

Keglesnit

Mere end 3.500 danske kvinder får hvert år konstateret celleforandringer i livmoderhalsen. Celleforandringerne er ikke kræft, men det kan være et forstadium til livmoderhalskræft.

Celleforandringer i sig selv giver ingen symptomer og opdages ofte i forbindelse med en forebyggende undersøgelse for kræft i livmoderhalsen - en såkaldt SMEAR-test.

Celleforandringer skyldes en infektion med virus, og langt de fleste, som får konstateret celleforandringer, bliver fuldstændig raske.

Celleforandringer skyldes en virus - Humas Papilloma Virus (HPV) - se vaccination s. 6.

Celleforandringer i livmoderhalsen er ikke kræft, men hvis forandringerne forbliver ubehandlede, er der risiko for, at der efter en periode udvikles livmoderhalskræft. Det er derfor vigtigt at blive regelmæssigt kontrolleret, så man kan opdage forstadier til kræft i livmoderhalsen og dermed forhindre, at forstadier udvikler sig til egentlig kræft.

Undersøgelse for celleforandringer i livmoderhalsen

I Danmark tilbydes en forebyggende undersøgelse (screening) for livmoderhalskræft hvert tredje år fra det fyldte 23. år og hvert 5 år efter det fyldte 50 år. Celleprøven tages i forbindelse med en gynækologisk undersøgelse hos egen læge eller hos en speciallæge i gynækologi. Denne prøve kan føre til, at der tages yderligere vævsprøver fra livmoderhalsen, en såkaldt KBC.

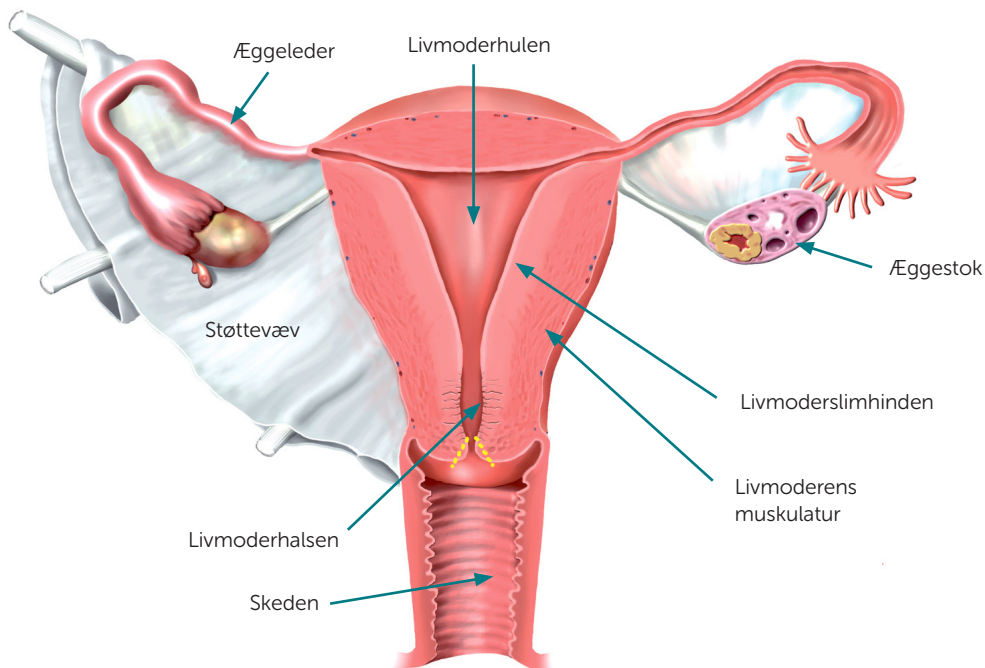
Behandling af celleforandringer i livmoderhalsen med keglesnit

Hvis dine undersøgelser kun viser lette forandringer, er det i første omgang tilstrækkeligt med en ny celleprøve efter 6 måneder. Ved mere udtalte forandringer, anbefaler speciallægen dig et såkaldt keglesnit. Der er tale om et lille indgreb, der ofte foregår ambulantly i lokalbedøvelse.

Formålet er, at fjerne det lille stykke af livmoderhalsen, som indeholder celleforandringerne.

Efter operationen undersøger man kanten af det fjernede væv i mikroskop for at se, om der er tegn på unormale celler. Hvis alt er normalt, skal sygdommen ikke behandles yderligere.

Hvis kanten på det væv, man har fjernet, stadig indeholder celleforandringer, skal du følges med regelmæssig kontrol de første 1 - 2 år.

Livmoderens anatomi

Forundersøgelse

Du kommer først til en forundersøgelse hos vores speciallæge i gynækologi. Du får foretaget en SMEAR-test i forbindelse med en gynækologisk undersøgelse, hvis den ikke allerede er taget af din egen læge eller en anden gynækolog. Der går 1 - 2 uger, inden der er svar på prøven.

Hvis din SMEAR-test giver mistanke om celleforandringer, foretager speciallægen en kikkertundersøgelse af livmoderhalsen - også kaldet en kolposkopi, hvor der tages vævsprøver fra de områder, hvor der kan være celleforandringer.

Du får svar på vævsprøverne enten mundtligt eller skriftligt afhængig af, om der er behov for yderligere behandling. Du skal regne med, at der går 1 - 2 uger, inden svaret foreligger.

Hvis dine undersøgelser kun viser lette forandringer, er det i første omgang tilstrækkeligt med en ny celleprøve efter 12 måneder, da disse forandringer ofte forsvinder af sig selv.

Ved moderate forandringer, anbefales enten ny undersøgelse efter 6 måneder eller keglesnit. Ved svære forandringer vil speciallægen næsten altid anbefale keglesnit. Du bliver informeret om operationen, efterfølgende samt om mulige bivirkninger og komplikationer ved operationen.

Forventninger

95% af dem, som får lavet keglesnit, får aldrig forandringer igen. Hvis der ved senere celleprøver igen viser sig celleforandringer, kan man gentage operationen.

Følggevirkninger ved keglesnit er meget små, når såret først er helet.

Efter et keglesnit er det stadig muligt at blive gravid. Risikoen for at føde for tidligt er muligvis lidt større.

Forberedelse

Afsæt ca. 2 timer til hele operationen, selve operationen tager ca. 15 min. Vi anbefaler, at du inden indgrebet har læst denne folder igennem. Er der aftalt fuld bedøvelse er det vigtigt, at du også læser folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation" og "Vanlig medicin i forbindelse med din operation" samt møder fastende.

På operationsdagen skal du tage bad hjemmefra.

En time før du skal møde anbefaler vi, at du tager 400 mg Ibuprofen eller 2 tabletter Ipren á 200 mg samt 1 g Paracetamol (f.eks. Panodil eller Pinex).

Hvordan foregår et keglesnit

Du ligger på ryggen, som ved en gynækologisk undersøgelse. Der vil blive lagt lokal bedøvelse og området med celleforandringer fjernes med en lille slynge.

Efter operationen

Smerter

Der er sjældent flere smerter end det kan håndteres med håndkøbssmerterstillende.

Blødning

Såret på livmoderhalsen heler op i løbet af 1 - 4 uger. De første 2 uger efter operationen er det normalt, at have småblødninger, brunligt/vandigt udflåd samt lettere ildelugtende udflåd. Efter 10-14 dage kan du få lidt frisk blødning i forbindelse med, at sårskorpen løsner sig og falder af. Efter 3-6 uger er slimhinden helet op og en ny slimhinde dækker området.

Vi anbefaler, at du bruger hygiejnebind og ikke tamponer for at mindske risikoen for underlivsbetændelse.

Bad

Du må tage brusebad, men du skal undgå karbad, svømmehal og havbad, indtil blødningen er ophørt.

Samleje

Du skal undgå samleje i 2 uger, og helst benytte kondom de efterfølgende 2 uger.

Aktivitet / daglige gøremål

Efter operationen sidder du og hviler i venteværelset i ca. 30 min. Har du været i fuld bedøvelse må du påregne et par timers observation. Du skal tage det stille og roligt resten af dagen. Herefter kan du fortsætte dine daglige gøremål. Du bør undgå hård fysisk træning de første 1-2 uger.

Ambulant opfølgning

Der er normalt ikke behov for yderligere opfølgning. Du aftaler med speciallægen hvordan du får svar på vævsprøven. Du skal regne med 1-2 uger, inden svaret foreligger.

Den videre behandling afhænger af, om celleforandringerne går helt ud til kanten af det fjernede væv. Hvis forandringerne ikke går til kanten, er man sikker på, at der ikke er flere celleforandringer tilbage, og du skal blot have taget ny SMEAR-test / inkl. HPV test fra livmoderhalsen hos din egen læge efter 6 måneder.

Hvis forandringerne går helt ud til kanten af det fjernede væv, er forandringerne oftest alligevel væk, men SMEAR/HPV test tages i dette tilfælde hos din egen gynækolog eller hos os.

Vaccination

Alle kvinder anbefales, uanset alder, at få vaccination mod HPV virus, som forårsager celleforandringer. Vaccination skal gives som 2 injektioner i børnevaccinationsprogrammet til børn, men som 3 injektioner, hvis du starter vaccinationsprogrammet efter du er fyldt 14 år. Du kan få vaccinationer hos din egen læge, gynækolog eller hos os.

Mulige bivirkninger og komplikationer

Der er altid risiko for, at der kan opstå komplikationer, så som blødning, infektion og smerter, derfor skal du kontakte os hvis:

- Blødningen overstiger almindelig menstruationsstyrke
- Du får feber >38
- Du får tiltagende smerter

Aleris Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk

KLDC 00
KLDC 03
KLDA10